

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1336/2021
22.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Бате Цветковића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 5. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Зијадина Аземи, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Бујановцу К.бр.250/20 од 19.01.2021. године и Вишег суда у Врању 4Кж1.бр.80/21 од 21.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 22.12.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Зијадина Аземи, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Бујановцу К.бр.250/20 од 19.01.2021. године и Вишег суда у Врању 4Кж1.бр.80/21 од 21.09.2021. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу К.бр.250/20 од 19.01.2021. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 5. у вези става 1. КЗ и изречена му је условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 5 (пет) месеци и одређено је да се иста неће извршити уколико окривљени за време проверавања од 2 (две) године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело.

Истом пресудом окривљени је обавезан да плати суду на име паушала износ од 3.000,00 динара, те да плати трошкове поступка који су настали у фази истраге пред Основним јавним тужилаштвом у Врању у износу од 4.000,00 динара, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Окривљени је обавезан и на плаћање трошкова – нужних издатака малолетном оштећеном ББ,

односно његовим законским заступницима - родитељима ВВ и ГГ на име ангажовања пуномоћника – адвоката у укупном износу од 82.875,00 динара, а у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Малолетни оштећени ББ је преко својих законских заступника, родитеља ВВ и ГГ ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парницу.

Пресудом Вишег суда у Врању 4Кж1.бр.80/21 од 21.09.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Зијадина Азема и потврђена је пресуда Основног суда у Бујановцу К.бр.250/20 од 19.01.2021. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Зијадин Азема, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 8), 9) и 11), члана 438. став 2. тачка 2), члана 439. тачка 1), 2) и 3), члана 440. став 2. и члана 441. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји као основан поднети захтев, те да преиначи правноснажне пресуде Основног суда у Бујановцу К.бр.250/20 од 19.01.2021. године и Вишег суда у Врању 4Кж1.бр.80/21 од 21.09.2021. године тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе за кривично дело изазивање опште опасности из члана 278. став 5. у вези става 1. КЗ.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да је суд правноснажном пресудом прекорачио оптужбу на штету окривљеног, јер је окривљени оглашен кривим и за радњу да је пропустио да затвори капију у свом дворишту, а која радња окривљеном није стављена на терет ни првобитним оптужним предлогом јавног тужиоца, а ни касније прецизиралим.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе).

По налажењу Врховног касационог суда, изменом у побијаној правноснажној пресуди чињеничног описа кривичног дела из оптужног предлога Основног јавног тужиоца у Врању, Одељење у Бујановцу КТ.бр.483/18-1 од 29.10.2019. године, који је измењен поднеском од 10.11.2020. године, суд није прекорачио оптужбу, односно није повредио ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног АА. Ово са разлога јер се правноснажна пресуда односи на исто лице – окривљеног АА и на кривично дело за које је оптужен – кривично дело изазивање опште опасности из члана 278. став 5. КЗ, те имајући при томе у виду да окривљени пресудом није оглашен кривим за радњу да је пропустио да затвори капију у свом дворишту, већ је оглашен кривим да је предметно кривично дело учинио због тога што је критичном приликом у свом дворишту држао одвезаног пса расе „шарпланинац“ који припада групи опасних паса, без надзора и без брњице на њушци што је супротно Правилнику о начину држања паса који могу представљати опасност за околину (“Службени гласник РС, број 65/2010), а што је окривљеном било стављено на терет оптужним актом јавног тужиоца, а додавањем у изреку пресуде околности која не представља битно обележје предметног кривичног дела и то да је у дворишту окривљеног капија била отворена, првостепени суд је у пресуди само ускладио чињенични опис кривичног дела са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу, крећући се при томе у оквиру оптужног акта јавног тужиоца. Дакле, како је чињенични опис у изреци правноснажне пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 5. у вези става 1. КЗ, то су у конкретном случају неосновани наводи браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Поред тога, по оцени овог суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, истицањем да како суд у изреци првостепене пресуде не наводи ни једну радњу нити средство које, сходно члану 278. став 1. КЗ, представља општеопасну радњу или општеопасно средство којим је могла да се изазове општа опасност по заштићено добро, те како се све радње окривљеног које су наведене у изреци пресуде, између осталог и његово непоступање по Правилнику о начину држања паса који могу представљати опасност за околину, састоје у нечињењу, а како радње нечињења не могу правно да се подведу под први основни облик кривичног дела изазивање опште опасности из става 1. члана 278. КЗ за који је окривљени оглашен кривим, већ само под други основни облик кривичног дела изазивање опште опасности из става 2. члана 278. КЗ код којег је извршилац службено или одговорно лице, а што окривљени није, то, по ставу браниоца окривљеног, дело за које је окривљени оглашен кривим није кривично дело.

Кривично дело изазивање опште опасности из члана 278. став 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 72/2009 од 03.09.2009. године, са ступањем на снагу дана 11.09.2009. године) чини онај ко пожаром, поплавом, експлозијом, отровом или отровним гасом, радиоактивним или другим јонизујућим зрачењем, електричном енергијом, моторном силом или каквом другом општеопасном радњом или општеопасним средством изазове опасност за живот или тело људи или за имовину већег обима. Ставом 5. члана 278. КЗ прописано је кажњавање ако је дело из става 1, 3

и 4. овог члана учињено из нехата. Код овог кривичног дела радња извршења се састоји у предузимању неке општеопасне радње или у употреби неког општеопасног средства, док је последица кривичног дела изазивање, односно проузроковање конкретне опасности за живот или тело људи или за имовину већег обима. Општеопасну радњу у смислу члана 278. став 1. КЗ, између осталих, може да представља и радња остављања опасног пса без надзора.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 1. КЗ, то, по налажењу Врховног касационог суда, из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у радњама окривљеног АА стичу сва битна законска обележја кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 5. у вези става 1. КЗ за које је он правноснажно оглашен кривим. Наиме, супротно наводима браниоца окривљеног, у изреци правноснажне пресуде је наведена и ближе описана општеопасна радња окривљеног којом је остварена последица предметног кривичног дела и то изазвана конкретна опасност за живот и тело људи и то за људе који долазе у двориште окривљеног или пролазе поред дворишта, а услед чега је дошло до лакшег телесног повређивања малолетног оштећеног ББ. Ова општеопасна радња окривљеног се састоји у радњама чињења и то у држању у свом дворишту одвезаног пса расе „шарпланинац“ који припада групи опасних паса, без надзора и без брњице на њушци, а што је супротно Правилнику о начину држања паса који могу представљати опасност за околину (“Службени гласник РС, број 65/2010).

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева, као разлог његовог подношења, истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, с тим што наводима којима образлаже свој став да пресудом није потпуно решен предмет оптужбе, бранилац окривљеног по налажењу овог суда заправо указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Ово имајући у виду да бранилац истиче да је оптужба остала нерешена због тога што суд није у образложењу пресуде посебно образложио због чега је нашао да је окривљени предметно кривично дело извршио на начин да је општа опасност у конкретном случају изазвана само општеопасном радњом, а не истовремено и општеопасним средством, а како је то оптужним предлогом јавног тужиоца окривљеном стављено на терет.

Како је, дакле, у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, као разлог побијања правноснажних пресуда, само формално означена повреда закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном (члан 438. став 1. тачка 8. ЗКП), док се суштински указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а што не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Поред тога, бранилац окривљеног у осталом делу захтева као разлог његовог подношења наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, истицањем да како је суд окривљеног огласио кривим за основни облик кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 5. у вези става 1. КЗ, које је кривично дело угрожавања код кога се последица дела испољава у изазивању, односно произроковању конкретне опасности за заштићено добро, а не у нечијем повређивању како то погрешно сматра суд и како за постојање овог облика кривичног дела није предвиђено наступање неке теже последице, то је стога по мишљењу браниоца нејасно због чега изрека првостепене пресуде садржи посебан опис облика виности окривљеног - нехат и у односу на наступеле лаке телесне повреде код малолетног оштећеног које нису последица дела, као и посебан облик виности окривљеног – умишљај у односу на предузету радњу извршења кривичног дела. Осим тога, бранилац окривљеног указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, истицањем да је изрека првостепене пресуде противречна сама себи, да су разлози пресуде противречни изреци, те да пресуда нема разлоге о одлучним чињеницама, а посебно о томе на основу чега је суд утврдио да је управо окривљени критичном приликом изазвао општу опасност и то за живот индивидуално неодређеног броја лица, а и они разлози који су дати су потпуно нејасни и у знатној мери противречни, као и да другостепени суд није са довољном пажњом оценио жалбене наводе одбране. Такође, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева наводи и повреду одредбе члана 440. став 2. ЗКП, истицањем да је суд погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање, обзиром да током поступка није на несумњив начин доказано да су радње окривљеног у узрочној вези са изазивањем опште опасности и повређивањем малолетног оштећеног, јер окривљени није био присутан када се критични догађај одиграо, нити је оставио отворену капију у дворишту куће, већ је поуздано доказано да је капију отворила супруга окривљеног и да је она увела малолетног оштећеног у двориште у коме га је напао пас, чиме је она створила конкретну опасност и то само по малолетног оштећеног. Бранилац окривљеног указује и на повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног правноснажне пресуде побија и због повреда одредаба члана 438. став 1. тачка 11), члана 438. став 2. тачка 2), члана 440. став 2. и члана 441. став 1. ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то је Врховни касациони суд и у овом делу захтев браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Осим тога, бранилац окривљеног правноснажне пресуде побија и због повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП, при чему само формално означава повреде закона због којих је подношење захтева дозвољено окривљеном, с тим што у образложењу захтева уопште не наводи у чему се ове повреде закона тачно састоје, па су стога и ови разлози недозвољени.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 1) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Зијадина

Аземи, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на наведене повреде закона одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.**

**Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**